

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research 1) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development 1) : การพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research 2) : การทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development 2) : การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

การดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research 1) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษาขอบข่ายเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรประเพณีท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย

2. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองสะเดา เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 48 คน

4. ดำเนินการติดต่อส่วนราชการต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ โดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่นจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

6. ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และหนังสือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนวัดหนองสะเดา 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 3 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 10 ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 คน ประชาชน จำนวน 5 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 48 คน รวมเป็น 73 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. **แบบสัมภาษณ์** จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดหนองสะเดา ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง ประชาชน และนักเรียน เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ ชนิดมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 40 ข้อ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในเรื่อง ชื่อ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์การฝึกอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร เนื้อหา และแนวทางในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ด้านปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา ในการพัฒนาหลักสูตรหรือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน 10 ข้อ

การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา ในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบสัมภาษณ์ ตามขอบเขตเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษา (IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียดในการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

นำแบบประเมินความสอดคล้องของส่วนประกอบของแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนในแต่ละท่าน ดังรายละเอียดดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าสาระของแบบสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าส่วนประกอบของแบบสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

- 1 เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบของแบบสัมภาษณ์ไม่ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

$$\text{จากสูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบ ของแบบสัมภาษณ์กับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6. นำแบบสัมภาษณ์ทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนสัมภาษณ์

1. ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดหนองสะเดา ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำนวน 1 ท่าน ท่านผู้รู้ภูมิปัญญาประเพณีท้องถิ่น ในชุมชนหนองสะเดา 1 ท่าน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัย กำหนดวัน เวลา และสถานที่ ๑ จะสัมภาษณ์ และแจ้งให้ผู้รับการสัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งส่งประเด็นการสัมภาษณ์ให้ผู้สัมภาษณ์ล่วงหน้า

2. ขั้นตอนการสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ โดยการเดินทางไปยังสถานที่นัดหมาย แล้วแนะนำตัวเอง และขออนุญาตผู้สัมภาษณ์ที่จะทำการบันทึกเทป และบันทึกภาพ พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการสัมภาษณ์จนสิ้นสุด

2.2 จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการ

โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่แบบสอบถามของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความต้องการในเรื่องประเพณีท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียน ในการเรียนหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น และรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องการ จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยความต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้เรื่อง ประเพณีท้องถิ่น ลักษณะแนวการจัดการเรียนรู้ ประโยชน์ที่ได้จากการเรียน เนื้อหาที่ต้องการเรียน และความสำคัญ และความจำเป็นของการเรียนประเพณีท้องถิ่น ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open form)

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้ คือ

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น

2. นำข้อมูลจากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา ในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหา ในพฤติกรรมที่กำหนด

3. จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Analy) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ได้ศึกษา

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6. นำแบบสอบถามไปทดลอง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อีกห้องหนึ่งซึ่งไม่ใช่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแนะนำตัวกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งไม่ใช่เรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน โดยการสร้างบรรยากาศแบบกันเอง จากนั้นชี้วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนคนละ 1 ฉบับ และอธิบายขั้นตอนวิธีการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน โดยให้เวลาในการตอบ 40 นาที และเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักเรียน พร้อมทั้งกล่าวขอบใจนักเรียน

4. จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป
การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาหลักสูตร ประเพณีท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปในตอนต้นที่ 1 ใช้ค่าร้อยละ (percentage) และวิเคราะห์ความต้องการในตอนต้นที่ 2 และวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจในตอนต้นที่ 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยสรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ดังในตาราง 3

ตาราง 3 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาเอกสาร การศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับประเพณี ท้องถิ่นชุมชนหนอง สะเดา	ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับประเพณี ท้องถิ่น	-ประเพณีท้องถิ่นชุมชน หนองสะเดา	วิเคราะห์เนื้อหา
2. เพื่อวิเคราะห์ หลักสูตรการศึกษา ชั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	การวิเคราะห์ การศึกษาชั้น พื้นฐานพ.ศ.2544 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	เอกสารวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์การศึกษาชั้น พื้นฐานพ.ศ.2544กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ	วิเคราะห์เนื้อหา
3. เพื่อศึกษาความ ต้องการการพัฒนา หลักสูตรประเพณี ท้องถิ่น	การสัมภาษณ์	-กรรมการสถานศึกษา -ผู้บริหารโรงเรียน -ครูผู้สอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ -นักเรียนชั้น ป.6 -ผู้ปกครองนักเรียน	แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา ระยเนื้อหา (content analysis)
4. เพื่อศึกษา ขอบข่าย เนื้อหา และการจัดกิจกรรม การเรียนรู้หลักสูตร ประเพณีท้องถิ่น	การสอบถาม	นักเรียนโรงเรียนวัดหนอง สะเดา ชั้น ป.6 จำนวน 48 คน	แบบสอบถาม/ วิเคราะห์คำร้อยละ/ วิเคราะห์เนื้อหา
5. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	การศึกษาชั้นพื้นฐานความ ต้องการการพัฒนา หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น	แบบสอบถาม/ วิเคราะห์คำร้อยละ/ วิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development 1): การพัฒนาหลักสูตร (ฉบับร่าง)

วัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการพัฒนาหลักสูตร

โดยการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 ในการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีประกอบด้วย

ขั้นตอน โดยดำเนินงานตามลำดับต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง
2. การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง
3. การปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

การพัฒนาหลักสูตร (ฉบับร่าง)

โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ทั้งจากการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การสัมภาษณ์ การสอบถาม มาร่วมกันวิเคราะห์อีกครั้ง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางในการร่างโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสำคัญ 2) วิสัยทัศน์ 3) สาระการเรียนรู้ 4) มาตรฐานการเรียนรู้ 5) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น 6) กระบวนการเรียนรู้ 7) การวัดผลและประเมินผล 8) แหล่งการเรียนรู้ 9) แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความสำคัญ นำข้อมูล que ศึกษา มาพิจารณา กำหนดความสำคัญ ของหลักสูตร ว่าเป็นหลักสูตรให้ควมรู้กลุ่มเป้าหมาย มีลักษณะจุดเน้นที่ใด ตลอดจนมีวิธีการใช้อย่างไร

1.2 วิสัยทัศน์ ศึกษาความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร และกำหนดควิสัยทัศน์ ของหลักสูตร เพื่อให้ทราบว่หลักสูตรมีวิสัยทัศน์อย่างไร

1.3 สาระ ศึกษาและวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลาง และคำอธิบายที่กำหนดไว้ แล้วกำหนดองค์ความรู้ที่เป็นสาระ

1.4 มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นการระบุข้อความที่เสนอวิธีการหรือแนวทางให้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ จัดเป็นเรื่องของกิจกรรมซึ่งข้อความ ในส่วนนี้จะขึ้นต้นด้วย ศึกษา สำรวจ ลงมือปฏิบัติ ทดลอง เป็น และข้อความอีกส่วนเป็น การระบุความรู้และประสบการณ์ที่จะต้องจัดให้ผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวข้อหรือเรื่องกว้าง ๆ ซึ่งเป็น เรื่องของเนื้อหา ส่วนข้อความสุดท้ายต้องระบุถึงจุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการให้ผู้เรียน

เกิดคุณลักษณะตามที่ต้องการ โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดคุณลักษณะทั้งด้านความรู้ ทักษะ ค่านิยม และการจัดการ

1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น พิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวมไว้ได้ กำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ควรจัดให้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าขอบข่ายเนื้อหาสาระซึ่งเป็นผลการเรียนรู้หรือคาดหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน ของการพัฒนาหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา ภาคทฤษฎี คือความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นในชุมชนหนองสะเดา ภาคปฏิบัติ คือ การทำกระทง การทำบัตรอวยพร การปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับประเพณีนิยมในท้องถิ่นโดยการแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติจริง

1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำ กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้เฉพาะหน่วยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหากิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งกระบวนการคิด คุณธรรม จริยธรรม

1.7 การวัดผลและประเมินผล โดยการวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านความพึงพอใจ

1.8 แหล่งเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ จุดหมาย คำอธิบายรายวิชา ชั่วโมงเวลาเรียน ว่าวิชาหรือรายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ เจตคติ ค่านิยม ทักษะและการปฏิบัติอย่างไร มีขอบข่ายเนื้อหาเพียงใด เพื่อกำหนดแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรเสร็จแล้ว นำหลักสูตรมาใช้ประกอบการสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหา สาระและเวลา ตามโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
2. นำเนื้อหาสาระในข้อ 1 มาเขียนเป็นสาระสำคัญเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ให้ผู้เรียนเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
4. กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ในแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
5. กำหนดแหล่งเรียนรู้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลตามแนวการสอนในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 75)

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยให้เนื้อหาสอดคล้องกับประเพณีท้องถิ่น และผ่านการตรวจสอบจากกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2544, หน้า 242) โดยใช้เกณฑ์กำหนดความคิดเห็น ดังนี้

ถ้าข้อใดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กำหนดให้คะแนน เท่ากับ + 1 , ถ้าไม่สอดคล้อง กำหนดให้คะแนน เท่ากับ - 1 และถ้าไม่แน่ใจจะให้คะแนนเท่ากับ 0 นำผลที่ได้ไป คำนวณหาค่าความสอดคล้อง โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถาม

1.2 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ทดลองจริงต่อไป

2. การหาคุณภาพแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

2.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้วิเคราะห์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2544, หน้า 242) โดยใช้เกณฑ์กำหนดความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อ ทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2544, หน้า 243) เกณฑ์ในการเลือกข้อ คำถามพิจารณาจากค่า IOC ถ้ามีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัด ได้ตรงกับจุดประสงค์ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ หากค่ากว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัด ตรงกับจุดประสงค์ ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

2.2 หลังจากที่ได้ผู้เชี่ยวชาญได้วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับ จุดประสงค์แล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ

2.3 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจประเพณีท้องถิ่นที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขแล้ว จำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนอง สะเดาจำนวน 33 คน เนื้อหาเดียวกันนี้มาแล้ว

2.4 นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจข้อทดสอบ มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) โดยพิจารณาเลือกค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.956 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อ ทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความยาก (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2544, หน้า 251)

2.5 นำแบบทดสอบที่ได้ค่าความยากและอำนาจจำแนกตามเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองสะเดา จำนวน 60 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.950

การสร้างแบบทดสอบ

1. ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบ จากเอกสารการวัดและประเมินผลต่าง ๆ
2. สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นคู่ขนาน ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. สร้างเกณฑ์การประเมินแบบทดสอบ เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการตรวจสอบให้คะแนน โดยกำหนดแนวทางการตอบคำถามของแต่ละข้อ โดยให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อตอบถูก เมื่อตอบผิด 0 คะแนน
4. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะ คือ ด้านเนื้อหาควรสอดคล้องกับจุดประสงค์มาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความตรงของเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC)
6. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน
7. นำแบบทดสอบมาหาค่าระดับความยาก (difficulty) กำหนดเกณฑ์ความยากของข้อสอบไว้ระหว่าง 0.20 – 0.80

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีความยากของข้อสอบ
	N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด
	R	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูก

8. นำแบบทดสอบมาหาค่าอำนาจจำแนก (r) (discrimination) ซึ่งเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกที่กำหนดคือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

$$r = \frac{R_u - R_L}{N}$$

r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
R_u	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
R_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

9. นำแบบทดสอบ ทั้ง 2 ฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่นแบบใช้เครื่องมือคู่ขนาน (parallel form method) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธภาพวิธของเพียร์สัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

$$r_{ii} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{\{N \sum x^2 - (\sum x)^2\} \{N \sum y^2 - (\sum y)^2\}}}$$

r_{ii}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
x และ y	แทน	คะแนน 2 ชุด
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนเรียน (pre - test) จากการนำแบบ ทดสอบฉบับที่ 1 ให้นักเรียนทำก่อนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น และการทดสอบหลังเรียน (post - test) จากแบบทดสอบฉบับที่ 2 โดยให้นักเรียนทำหลังจากสิ้นสุดการจัดการจัดการเรียนรู้อตามหลักสูตรแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test dependent)

1. ค่าเฉลี่ย (mean) (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 300)

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ X แทน ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 312)

3. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว ใช้ t -test แบบ dependent

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

เมื่อ D แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่ของตัวอย่าง

(พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2544, หน้า 343)

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจจำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ จำนวน 40 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หัวข้อที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยความรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นในชุมชนหนองสะเดา การพัฒนาผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษด้านประเพณีท้องถิ่น การส่งเสริมและการอนุรักษ์ประเพณีในท้องถิ่นชุมชนหนองสะเดา การสืบสาน การสืบค้น ความรับผิดชอบในการทำงาน และการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับประเพณีท้องถิ่นในชุมชนหนองสะเดา

หัวข้อที่ 2 เนื้อหาวิชา จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน

หัวข้อที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม การให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลทั้งในและนอกสถานที่ การให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน การให้นักเรียนอภิปรายนำเสนอความคิดและให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับประเพณีท้องถิ่น การให้นักเรียนปฏิบัติจริง การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน การให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ และทำกิจกรรมตามใบงาน การให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศ และให้นักเรียนใช้จินตนาการตามความคิด

หัวข้อที่ 4 การวัดผลและประเมินผล จำนวน 12 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย พูดยถามตอบ การอ่านออกเสียงคำ การอ่านเนื้อเรื่อง การบอกความหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม ตอบคำถามจากใบงาน การประเมิน

ความสนใจและความตั้งใจในการเรียนและการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การประเมินความร่วมมือการให้ความร่วมมือในกลุ่ม การวัดความรู้ความเข้าใจโดยใช้แบบสอบถามและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนของนักเรียนโดยมีเกณฑ์ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์, ม.ป.ป.หน้า 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการทฤษฎี จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจน สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรวิชาประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา

2. นำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของ เนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สร้างแบบสอบถาม ตามขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด

3. จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยควรเพิ่มข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดย ให้มีภาษาที่นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจได้ง่ายขึ้น

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาและด้านการวัด และประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของแบบสอบถามกับ ลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (IOC : Index of Item Objective Congruence) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าส่วนประกอบของแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่ม พฤติกรรมมีความสอดคล้องกัน

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะคือ ในส่วนของ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล ควรใช้คำที่นักเรียนสามารถอ่านแล้ว เข้าใจง่ายแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try - out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน โรงเรียนวัดหนองสะเดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 สุพรรณบุรี อำเภอสามชุก ซึ่งไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเพื่อ ทำการพิจารณาเรื่องการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป

3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไป ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

3.3 นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กล่าวคือ กลุ่มคะแนนสูง 25% (จำนวน 8 คน) และกลุ่มคะแนน ต่ำ 25 % นำคะแนนของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายข้อ โดยการทดสอบ

ค่า (t-test) ถ้าค่า t ข้อใดมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าเป็นข้อความที่มีอำนาจจำแนกใช้ได้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 249)

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้จำนวน 40 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544, หน้า 248)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

เมื่อร่างโครงร่างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้แล้วเสร็จ จัดดำเนินการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง โดยการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรด้านความเหมาะสม และด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร โดยพิจารณากำหนดรายละเอียด ดังนี้

1. สิ่งที่ต้องตรวจสอบ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของส่วนประกอบของหลักสูตร ตั้งแต่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่าย เนื้อหาสาระ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา และความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่

2. ผู้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฉบับร่าง นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปไปตรวจสอบก่อนนำไปใช้ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องด้านส่วนประกอบของหลักสูตร จากนั้นนำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านการวัดผลประเมินผลเอกสารหลักสูตรและแผนการสอน จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นว่าสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล ตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้องของประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ แบบการประเมินความสอดคล้องของส่วนประกอบของหลักสูตรฉบับร่าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบประเมินโดยใช้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล เอกสารหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้ประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง และข้อเสนอแนะก่อนนำหลักสูตรไปใช้โดยการประเมินค่า เมื่อคำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะมีความสอดคล้องและเหมาะสมการนำหลักสูตรฉบับร่างไปใช้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งหลักสูตรฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านส่วนประกอบหลักสูตรฉบับร่าง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอโดยการเขียนพรรณนาความ

การปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

นำผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่างของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่างเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ จากขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังตาราง 4

ตาราง 4 สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือการวิเคราะห์หลักสูตร
1. เพื่อพัฒนาหลักสูตร ประเพณีท้องถิ่น	การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง ประเพณีท้องถิ่น ประกอบด้วย - ความสำคัญ - วิสัยทัศน์ - คุณภาพผู้เรียน - สาระ - มาตรฐานการเรียนรู้ - มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น		

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือการวิเคราะห์ หลักสูตร
	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง - คำอธิบายรายวิชา - แนวการจัดการเรียนรู้ - สื่อการเรียนการสอน - วัตถุประสงค์และการประเมินผล - แผนการจัดการเรียนรู้ 	อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการ วัตถุประสงค์ประเมินผล 5 ท่าน	แบบประเมินหลักสูตร ฉบับร่าง / ดัชนีความ สอดคล้อง วิเคราะห์ เนื้อหา หลักสูตรฉบับร่าง/ วิเคราะห์เนื้อหา
2. เพื่อประเมินผล หลักสูตรฉบับร่าง ประเพณี	การวัดผลและประเมินผลและ แผนการจัดการเรียนรู้		
3. เพื่อปรับปรุง หลักสูตร(ฉบับร่าง)	นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้		

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research 2) : การทดลองใช้หลักสูตร

วัตถุประสงค์ เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา จำนวน 48 คน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทดลองใช้หลักสูตรดังกล่าวซึ่งในการทดลองใช้หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีแบบแผนการวิจัย เป็น single group pretest posttest design (Tuckman , 1999, p. 159 – 160)

การทดสอบความรู้ความ เข้าใจทักษะทางภาษา ประเพณีท้องถิ่นก่อนการ หลักสูตรโดยเน้นประเพณี ท้องถิ่น	ทดลอง	การทดสอบความรู้ความ เข้าใจทักษะทางภาษา ประเพณีท้องถิ่นหลังการ ใช้หลักสูตร
O ₁	X	O ₂

O₁ หมายถึง การทดสอบความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น ก่อนการใช้หลักสูตร

X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตร

O₂ หมายถึง การทดสอบความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น หลังการใช้หลักสูตร

วิธีดำเนินการ

ในการทดลองใช้หลักสูตรวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้คือ

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดหนองสะเดา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

2. ผู้วิจัยกำหนดแนวการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปทดลองใช้สอน โดยผู้วิจัยเป็นดำเนินการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา ปีการศึกษา 2549 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 48 คน โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 5 สัปดาห์

3. ในการทดลองใช้หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ของแต่ละประเพณี

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเรียนรู้ตามหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการเรียนรู้ตามหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียน ตามการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 5 สัปดาห์ ในเวลาเรียนปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว เขียนโดยผู้วิจัยร่วมกับครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. เอกสารประกอบหลักสูตรประกอบด้วยใบงาน ใบความรู้

4. แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตน

5. แบบประเมินด้านความพึงพอใจ

จากเอกสารขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ดังตารางที่ 5

ตาราง 5 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือการวิเคราะห์หลักสูตร
เพื่อทดลองใช้หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา จำนวน 48 คน	- หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น - แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย ใบงาน ใบความรู้ต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development 2) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรและประเมินเอกสารหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองสะเดา แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ให้เป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในแนวทางปฏิบัติได้จริงต่อไป

วิธีดำเนินการ

ในการประเมินผลหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการประเมิน 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติตนที่ถูกต้องตามกาลเทศะของแต่ละประเพณี

2. การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยการวัดความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น ดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียน

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ที่มีต่อหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล การใช้หลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบบันทึกความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสารทางภาษา แบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ฉบับ โดยเป็นแบบคู่ขนาน ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นแบบตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรประเพณีท้องถิ่น ในลักษณะการเขียนพรรณนาความในหัวข้อที่กำหนดให้ จำนวน 3 ข้อ คือความพึงพอใจต่อประเพณีท้องถิ่น ความพึงพอใจต่อครูผู้สอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความพึงพอใจอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนวัดหนองสะเดา โดยการแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแนะนำตัวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองสะเดา จำนวน 60 คน โดยการสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง จากนั้นชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

3. ข้อมูลผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนและอธิบายถึงขั้นตอนวิธีการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลาในการตอบ 30 นาที และเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักเรียน พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณนักเรียน

จากขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ดังตารางที่ 6

ตาราง 6 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือการวิเคราะห์ หลักสูตร
1. เพื่อประเมินผล หลักสูตรประเพณี ท้องถิ่น			
1.1 เพื่อประเมินผล ระหว่างการใช้	- การสังเกตและ บันทึกพฤติกรรม	-นักเรียนโรงเรียนวัด หนองสะเดา ชั้น ป. 6 จำนวน 48 คน	แบบสังเกต พฤติกรรม/วิเคราะห์ เนื้อหา
1.2 เพื่อประเมินผลหลัง การใช้	-ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน	-นักเรียนโรงเรียนวัด หนองสะเดา ชั้น ป. 6 จำนวน 48 คน	แบบทดสอบ/ \bar{X} ,S.D. t-test แบบ dependent
1.3 เพื่อศึกษาความพึง พอใจต่อหลักสูตร เนื้อ หาและกิจกรรมการเรียน การสอน	-การสังเกต พฤติกรรม	-นักเรียนโรงเรียนวัด หนองสะเดา ชั้น ป. 6 จำนวน 48 คน	แบบสอบถามความ พึงพอใจ
2. เพื่อปรับปรุงแก้ไข	-สอบถามความพึง พอใจ นำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไข การสอบถาม	-นักเรียนโรงเรียนวัด หนองสะเดา ชั้น ป. 6	แบบสอบถาม/ \bar{X} ,S.D.